

Brassói Ujlap

Szerkesztőség: Kolostor-u. 23. sz. — Telefon 110.
Kiadóhivatal Hentschel H., Kut-u. 23.
Telefon 356.
Fióktűzlet Kolostor-u. 25.

Társadalmi napilap.
Megjelenik vasárnap és ünnepnap kivételével mindennap d. u. 5 ó.
Felelős szerkesztő: **Kölcze Károly dr.**
Szerkesztő: **Buszek Béla.**

Előfizetési árak:
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Vidékre postán küldve 1 K.
Egyes szám ára 2 fillér.

A szabad vélemény.

Brassó 1910. dec. 14.

„Szabad gondolkodás“, „Szabad vizsgálódás“, „Szabad véleménynyilvánítás“. Korunknak e magasztos jel-szavai, de mennyiszor visszaéltek vele. Ez az én saját meggyőződése — kövesse mindenki a maga meggyőződését, halljuk naponkint úton-útfélen. Szép, szép, de a szociáldemokratáknak is, sőt az anarchistáknak is megvan a maguk meggyőződése. Nem régen egy szociáldemokrata, aki ösz-szeütkezésbe került a büntető törvénykönyv egyik paragrafusával, bírái előtt a következőképen szavalt: „Urak! Önök a törvény nevében vannak itt s mint ilyenek követelik, hogy ítéletük előtt meghajoljanak. Az önök ítélete akárhogy forgatják is, az önök egyéni véleménye a törvény nevében. Nekem is van törvényem és ítéletem! Hallják csak! Önök nem dolgoznak s mégis jól élnek, hát én miért legyek szegény! Önök az élvezetekben könyökig vájkálnak, én a nyomoruságot hordom hátamon. Vagy önök adjanak torkig valójukból részt, vagy, ha nem adnak, úgy én csavarom ki rablással, vagy ha kell vérük árán is... Ez az én szent meggyőződése“. Ime miként nyilvánul meg a szabad meggyőződés egy szociáldemokrata szájában.

Ide vezet a szélsőségek kultiválása. Lejtőre kerültünk, melyen nincs megállás. Kritizálunk és lekritizálunk mindent; első állomás a kétely, második a skepszis, harmadik a cinizmus — kutya hit. Igen sokan már itt járnak.

Olvassuk a történelmet, vizsgáljuk a művelt nemzetek közéletét. Mindenkor és mindenütt voltak és vannak megállapodott vélemények, fémjelzett értékek, az eltérő nézetek zavarában egyeztek valamiben. Mi sem-

miben sem egyezünk meg. Ha egy vallási, erkölcsi vagy társadalmi kérdés felszínre kerül, ezeken ezerféleképen szólnak hozzá. Akit egyik oltárra emel, azt a másik félügyű hülyének tart; amit egyik táborban becsülésre méltónak mondanak, a másikban lerántják a sárga földig. Egy vállvonítással, kézlegyintéssel, vagy üres frázissal nálunk elintéznak mindent. Régi kipróbált alapokat és intézményeket, legszentebb eszményeket könnyen elintéznak ezek a semmit szentnek nem tartók, semmit sem hívők.

Sokszor olyanok, kik semmit sem tanultak, vagy akinek a természet rendje szerint tanulniok kellene és pedig sokat, hogy másokat taníthassanak; vezetőknél csapnak fel s cinizmusokkal mindent diszkreditálnak.

Hát bizonyos zavaros forrongókor ez a mi korunk. Féltjük ifjainkat, kik mohó vágygallyal olvassák ezt a cinikus kutyahitű — állítólagos szabad véleményt. Uraim! Saját fajunk s drága reményeink, ifjuságunk nevében kérem, ne folytassuk ezt tovább. Már most is sok tanuló lelkét megszállotta a kétely, sokan már nem akarnak tanulni; észrevették, hogy az új természeti rend szerint tanulás nélkül is lehet boldogulni, hogy szájkodva is vezető szerephez lehet jutni. Vannak féltett kincseink, védjük azokat. Keresünk közös alapokat s ha vitatkozunk, arra törekedjünk, hogy senki se maradjon halva a csataterén. Kevesen vagyunk s ha egymást meg nem becsüljük, senki sem fog minket megbecsülni.

Ne járjunk olyan

vendéglőkbe, sörccsar-

nokba, kávéházakba,

ahol a „Brassói Ujlap“-ot

nem találjuk.

Románia fejlődése.

(Válasz a „Brassói Lapok“-nak).

A „Brassói Lapok“ december hó 13-iki, keddi száma a fenti cím alatt egy kis hiralakjában Románia fejlődéséről számol be.

Elmondja, hogy 1899-ben csak 22 százaléka tudott írni, olvasni. Most pedig a legújabb, összeállított statisztika szerint 34,4 százalékra emelkedett azok száma. Tehát tíz év alatt megkétszereződött az írást olvasást tudók száma, ami óriási haladásról tesz tanuságot.

Eddig semmi kifogásom a hír ellen. Tényleg Románia az utolsó évtizedben, nem csak e tekintetben, de más téren is rohamosan halad a kultúra felé. E törekvésüket dicséret illeti.

Nem értem azonban a „Brassói Lapok“-nak ezen megjegyzését: „Könnyű Romániában, csakis állami iskolába járhat az, aki Romániának polgára“

Nem tudom minek véljem ezt. Törvény nem tudásnak, figyelmetlenségnek, vagy — rosszakaratnak. Annyit csak tudnia kellene a hír megírójának s leközlőjének, hogy az analfabéták száma nem azokból kerül ki, kik iskolába jártak. Lett legyen az bármily jellegű iskola, növendékeit legalább írásra, olvasásra megtanítja még akkor is, ha azok az iskolaidőnek jórésztét elcsavarogják. A különbség az állami s hitvallásos iskola között csak az, hogy ez a vallástanításra nagyobb gondot fordít. Ami magát a tantárgyakat illeti, azt legalább is oly terjedelemben kell tanítani, mint az állami iskolákban. Ezt a törvény írja elő.

Nem itt van a baj. A hiba az ellenőrzésben s abban rejlik, hogy sok helyen nincs még iskola. Ily helyeken állítsanak fel állami iskolákat.

A tankötelesek iskolába járásának ellenőrzésében, mint mondtam, is van hiba. Tavasszal összeírják a következő iskolatanévi tanköteleseket. Szeptemberben bekövetelik az egyes iskoláktól a beirt tanulók névkimutatását. Mindez azért történik, hogy összehasonlítva a két névjegyzéket, megállapíthassák, kik nincsenek beírva.

Kovács István

Czipész mester

□ □ Brassó, Fekete-utca 18. □ □

Elegáns és kifogástalan cipőket legújabb divat szerint felelőség mellett készítenek. Javításokat elvállalok pontos kiszolgálás és szolid árak mellett.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szives tudomására, hozni hogy 2 évi távollétem után, mely időközben külföldön és utóbb Kolozsváron szakismereteimet gyarapítva újból visszaértem, és **KÓRHÁZ-UTCA 66 sz. a.**, az új szállodával szemben

női divattermemet

újból megnyitottam.

Szives pártfogást kérve,
maradtam tisztelettel

Tancer János

női divatszabó.

Tanult varrolányok felvételnek.

Schreiber Ed.

vegyes élelmicikkek kereskedő
Brassó, Hirscher-u. 18 sz.
ajánl elsőrendű szalámit, sonkát szalonát, legizlésebb felvágottat, tormás virslit és mindenféle sajtot, turót és vaját.

Naponta posta és vasuti
szétküldések.

T. c.

Alulírott értesitem a nagyrabecsült hölgyközönséget, hogy a helyi piacon,

Kapu-utca 34. szám I. emelet,
a mai kor igényeinek teljesen megfelelő.

NŐIDIVATTERMET

nyitottam.

Egyben értesitem a nagyérdmü hölgyközönséget, hogy szakképzettségem folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeket is ki tudom elégíteni.

Készítek úgy angol, mint francia modell szerint legjobb kivitelü ruhákat mérsékelt árak mellett

Legyen szabad megemlítenem, hogy szakismereteimet Budapest egyik elsőrendü női divattermében több éven keresztül alkalmaztatásom folytán gazdagítottam.

Magamat a nagyrabecsült közönség jóindulatába ajánlva, becses pártfogásukat kérve, vagyok

alázatos szolgája

Kovács Sándor

női szabó

Brassó, Kapu-utca 34 sz.

Szives
tudomásul!!

Az összes
ősz és téli
férfi-,
fiu- és
gyermek-
ruha-
ujdonságok

már dus választékban raktáran vannak, amelyeknek szives megtekintését kérem

Izsák Henrik

Kapu-utca 9—11.

Legolcsóbb bevásárlási forrás kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban.

Nagy választék Papi kabátokban.

**Nyomdász
tanuló**

a Hentschel-féle
könyvnyomdájába jó
fizetéssel azonnal fel-
vétetik.

Sáska Sándor

Épület és díszmű bádogos
Brassó, Vasut-utca 28.

elvállal minden e szakmába vágó munkákat u. m. épületmunkákat, konyha berendezéseket stb. Javítások olcsón, gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Három szoba. konyha és
mellékhelységekkel
KERESTETIK.

Cím a kiadóhivatalban.

Mit vegyünk gyermekeinknek karácsonyra?

„Visszaemlékezés iskolai időmrre” c. emlékalbumot, mert abba az emléksorok beírásán kívül gyermekeink társai s társnői fényképekkel is megörökíthetik magukat.

Ez emlékalbum kiadóhivatali kisüzetünkben kapható.

2 korona helyett csak 1 korona.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

Hosszu-u. 8 sz. alatt, október hó 1-én

cukrászdát nyitottam.

Sok évi — elsőrangú cukrászdában szerzett — tapasztalataim után, abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy tisztelt vevőimnek e szakba vágó legmesszebbmenő igényeit kielégíthessem. — Mindenféle rendelvények e szakmába pontosan szállítok mérsékelt árak mellett.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri
tisztelettel:

Richter Frigyes

Brassó, Hosszu-utca 8 sz.

**A legkiválóbb
magyar gyártmányu
Zongorák
egyedüli raktára
Szunyokszéki Vilma
zongoratanárnő.
Kolostor-utca 7 szám.**

Élelmicikkek

minden nap frissen kapható

Brassó, Cérna utca 1 sz. a.

Mindenféle nemes-gyümölcs, ugorkák, befőttök, turó, tejfel, sajt; mindenféle zöldség, paradicsom, hagyma és i. t. legolcsóbb árak mellett.

Eladó ház

A belvárosban a Schwarzburg mellett egy jól jövedelmező emeletes ház, mely ipari, kereskedelmi vagy irodai célra is jól átalakítható eladó.

Bővebbet Kőbánya-utca 27 sz. a.

Kiadó lakás

3 szoba, konyha s mellékhelységekkel modernül épített épületben Hátulsó-utca 29 kiadó.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget és a tisztelt megrendelőimet, hogy a Szent János-utca 4 szám alatti

Férfi-szabó műhelyemet

f. é. június hó 1-től

Kapu-utca 37. sz. alá az I. emeletre

helyeztem, ahol e szakmába vágó munkákat szolidul és jutányos árak mellett, a legújabb divatú szabás szerint a mai kor igényeinek megfelelően és pontosan készítek.

Készítek továbbá papi ruhákat, reverendákat a legcsinosabb kivitelben a helyi Scherg V. és Társai posztógyárában készített hírneves jó minőségű szövetekből, jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve, maradok

tisztelettel

Szopos Sándor

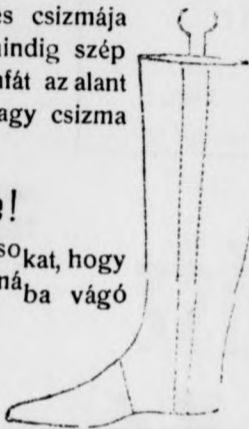
férfi-divat és papi-szabó.

Vidéki rendeléseket azonnal eszközölk.

Aki azt akarja, hogy cipője és csizmája eredeti formáját megtartsa és az mindig szép sima legyen, csináltasson 1 pár sámfát az alatt mesternél. — Rendeléshez cipő, vagy csizma szükséges mintának.

Bőriparosok figyelmébe!

Tisztelettel tudatom a t. bőriparosokat, hogy kaptafát, sámfát s minden e szakmába vágó munkát a legjobban és legolcsóbb árak mellett készítek.

Uhrin György

Brassó, Kórház-utca 66.

A legjobban anyag.

KITUNDÓ ÍZLÉS.

Kereskedőknek nagy kedvezmény.

Új férfi divat-ruha üzlet!

T. c.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt Cimnek b. tudomására hozni, hogy helyben **TEHÉNYIAC 4. sz. alatt** a mai kor igényeinek megfelelő

Uri divat-ruha üzletet

nyitottunk, hol férfi ruhákat mindenkor a legújabb divat szerint, elsőrendű munkakerő által kidolgozva, olcsón és pontosan készítenek.

Raktáron tartunk nagy választékban bel- és külföldi szöveteket a legújabb divatmintákban.

Olcsó és szép munkánkról bárki az első rendelésnél meggyőződhetik.

Becsés rendeléseket kérve, vagyunk

kiváló tisztelettel

Bartha és Reinert

uri divat szabók.

!! Új női szabó szalon !!

A hölgyközönség figyelmébe!

Van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönségnek tudomására adni, hogy

Brassóban, Kapu-utca 49. szám alatt

angol és francia

női divattermet

nyitottunk.

Budapest, Bécs, Berlin, Páris, London stb. Európa nagyobb városaiban szerzett tíz évi folytonos gyakorlati tapasztalatunk folytán azon helyzetben vagyunk, hogy a nagyérdemű hölgyközönségnek a legmagasabb igényeit pontosan és a legszolidabb kiszolgálás mellett képesek vagyunk kielégíteni.

A nagyérdemű hölgyközönség becses pártfogását kérve maradtunk tisztelettel:

IMRE és PINTÉR

női szabók

Brassó, Kapu-utca 49. sz.

BARTHELMIE GYÖRGY, műszerész

Telefon 380

Brassó.

Telefon 380

Csakis elsőrendű írógépeknek, varrógépeknek, s valamennyi hozzávalónak és különleges iparigépeknek, gramfonoknak, - lemezeknek, - tűknek, festékszalogoknak, másolópapírnak, mimeograf-festékeknek, Törlőgummiknak, himző- és varróselemléknek

eladása.

Első és legjobban berendezett finom mechanikai műhely Erdélyben. — Állandó raktár az összes mechanikai műszereknek s részeinek. — Javitóműhely az bármily rendszerű írógépeknek gramfonoknak s mechanikai műszereknek.

Jótállás. — — — Irógépiskola.

Ki családját valóban szereti, ne mulassza el karácsonyi ajándékok vételénél raktáromat megtekinteni.

a Dr. G. Schmidt főorvos- és tisztiorvos- féle

FÜLOLAJ

gyorsan és alaposan gyógyít időszakos süketiséget, fülfájást fülzúgást és nagyothallást, még idült esetekben is.

Egyedül kapható (üvegje 4 kor.)

Grósz Nagy Ferencz, gyógyszerész Debreczen, Kossuth-u. 8.

Elegáns és kifogástalan kivitelű polgári és egyenruhák csakis

Szócs György cégnél

Brassó, Weisz-Mihály-utca 10. sz. a. szerethetők be.

Legújabb divatu bel- és külföldi szövetek, valamint katonai fölszerelések raktára.

Pontos kiszolgálás!

Szolid árak!

Meres A.

Katalin-utca 11.

Telefon szám: 5.

Házicsatorna-, klosett-, vízvezeték- és fürdőszoba berendezési vállalat.

Javítások elvállaltatnak!!!

Sulák F. festőművész, specialista arc képfestészetben, képrestaurátor.

Brassó, Szt. János-utca 3 sz.

készít: Olajfestményü arc képeket, Crayon-Pastell rajzokat, Aquarellet természet vagy bármely fénykép után.

Hasonlóságért és tartósságért kezesség! Nem tévesztendő össze értéktelen fénykép nagyításokkal! — Szentképek készítése!

Tanórák festészet, és rajzból.

ifj. PURI FERENCZ

kádármester, Árvaház-utca 19. sz.

Weldenbacher Tanács utóda

ajánlkozik minden az ő szakmába vágó: ugy kemény mint lágy fából készült munkálatokra.

Javítások pontosan és olcsó árak mellett eszközöltetnek.

Ugyanitt egy tanonc is felvétetik.